

for Udredningsmaaden af Naturalarbeide til Communen for den Tid, det endnu har tilbage at bestaae i. Jeg har selvfølgelig ikke overseet, at saavel denne Lov som den anden af mig nylig nævnte overlade det til Communerne selv at bestemme, om de ville have visse Arbejder udførte ved Naturalpræstation eller ikke; men det er min fulde Overbeviisning, at man i Communerne meget snart vil komme til at bede sig fritagen for Naturalarbeide. — Jeg skal ikke indvende Noget imod den Omredaction, det ærede Udvalg har foreslaaet til § 9 ved Endringsforslaget under Nr. 28. Den ærede Ordfører har selv erkjendt, at der i visse Tilfælde vilde være en Ret tilstede for Lodsieerne til Erstatning. Jeg troer, at den er tilstede i endnu flere Tilfælde end det særlige, han berørte; men jeg skal være fuldstændigt beroliget ved den Henviisning til Domstolens Afgjørelse, som ogsaa findes i Udvalgets Forslag. Hvad Forbelingsmaaden af Erstatningsbeløbet mellem Sognecommunerne og Amtsrepartitionsfondene angaaer, maa jeg tilstaae, at det er et af de Forhold, med Hensyn til hvilke det er meget vanskeligt at have en bestemt Mening om, hvad der vil være det Billigste og Retfærdigste. Den ene Forbelingsregel kan være den billigste og fornøftigste i eet Tilfælde, den anden i et andet. Dette beroer selvfølgelig paa, om det er den almindelige eller locale Færdsel i Communen, som vinder meest ved, at Leddene fjernes. Noget Bestemt er det i mine Tanker ikke muligt at sige derom; jeg har selv i Lovudkastet foreslaaet, at Forbelingsforholdet skulde være Halvt imod Halvt.

Solstein: Jeg bad om Ordet væsentligst for at udtale mig om de to Punkter, som vor høitærede Indenrigsminister har omtalt. Det ene er Endringsforslaget under Nr. 22, som jeg desværre hører, at den høitærede Indenrigsminister har endeel Betænkeligheder ved at gaae ind paa. Det er stillet navnlig i Analogi med Bestemmelser, som findes i vore øvrige communale Love om aarlig Indsendelse af Regnskaber til Amtsraadet. Det er forekommet mig, at det var en naturlig Selvfølge i Overeensstemmelse dermed, at der ogsaa for Veienes Vedligeholdelse, saavel for Planerne

som for Udførelsen af Planerne, blev aflagt Rede og Regnskab for Amtsraadet. Hvad der er anført herimod, har, maa jeg tilstaae, ikke kunnet overbevise mig. Jeg troer, at det vil være meget lettere for Amtsraadet at controlere den Vedligeholdelse, der bliver foreslaaet for Sogneveiene af de paagjældende Sognestanderflader, naar det har en Plan liggende for sig, af hvilken det klart fremgaaer, hvad Sognestanderfladet tilsigter at foretage, og hvad det agter at lade hvile, end naar dette skal være overladt til en Control, der allerhøjest kan foretages 1 à 2 Gange om Aaret ved en maastee flygtig Gjennemreise af en Amtsveinspecteur. Blot det, at føre en Control med, at Sognestanderfladet respecterer de engang fastslaaede Veiregler, der gjælde for 5 Aar, synes mig at gjøre det ønskeligt, at en Plan aarlig bliver indsendt, hvoraf det fremgaaer, at det Veinet, der er vedtaget for de paagjældende 5 Aar, ogsaa bliver vedligeholdt. Hidtil ere Veiene jo blevene vedligeholdt af Sognestanderfladerne under en Control, der bliver ført af den vedkommende Politimester og tillige af Amtsraadet. Den Control, der er bleven ført af Politimesteren, ligesom ogsaa den, der er bleven ført af Amtsraadet, har været meget forskjellig i de forskjellige Herreder, Birker og Amter, eftersom Amtsraadet har grebet kraftigere og stærkere ind, og eftersom Politimesteren har næret mere eller mindre Tilbøjelighed og Fortjærlighed for Veivæsenet. Men at stille Veivæsenet aldeles hen til Sognestanderfladets egen Naadighed, uden engang at paalægge dette som Forpligtelse, at lægge en Plan for Veienes Vedligeholdelse og at foretage aarligt Noget, der sikrer et fortvarende planmæssigt Arbeide efter en Arbejdsplan, dette forekommer mig at være et vel stort Overgangsskridt fra den Tilstand, vi nu have havt, til en ny Tilstand. Jeg maa tilstaae, at jeg nemlig har fundet, at det kunde være ønskeligt, at der blev ført en endnu noget større Control, ligesom det er og vil blive Indenrigsministeren forbeholdt at føre en Control med Vedligeholdelsen af de hidtidige Landeveie, og det forekommer mig, at man ikke vilde træde Sognestanderfladerne for nær, om man lettede Amtsraadene Førelsen af Con-